

Advies griffier n.a.v. initiatief raadsvoorstel D66 woonvereiste fractieassistenten.

Behorende bij zaaknr.

Voorgesteld wordt om art. 5b, lid 3 Reglement van Orde als volgt te laten luiden:

3. De artikelen 10, 11, 12, 13 en 15 van de Gemeentewet zijn van overeenkomstige toepassing op fractieassistenten, met dien verstande dat het vereiste van ingezetenschap ex art. 10, lid 1 Gemeentewet niet van toepassing is op fractieassistenten binnen de gemeente Duiven. Wel is artikel 36a, lid 2 Gemeentewet van overeenkomstige toepassing op fractieassistenten.

Argumentatie van de indiener:

“Een politieke partij kan, om moverende redenen, kandidaten op de kieslijst plaatsen en/of willen benoemen als fractieassistent, ook al zijn deze personen geen ingezetene van de gemeente Duiven. Deze personen kunnen echter wel een sterke persoonlijke sociale en/of economische band met de gemeente Duiven hebben en zich willen inzetten voor de gemeente Duiven. Tot fractieassistent kunnen wel personen worden benoemd die niet op de kandidatenlijst van de desbetreffende politieke partij gestaan hebben, maar op dit moment is benoeming als fractieassistent uitgesloten indien niet aan het ingezetenevereiste voldaan wordt.

Tot op zekere hoogte kan ten aanzien van de vervulling van de taak van fractieassistent aansluiting gezocht worden met de "wethouder van buiten de gemeente". Ook deze hoeft, om benoembaar te zijn, niet meteen te voldoen aan het ingezetenevereiste (art. 36a, lid 2 Gemeentewet). Deze functionaris dient echter wel voldoende binding te hebben met de gemeente Duiven en de bereidheid uitspreken om ingezetene van de gemeente Duiven te worden. De gemeenteraad verleent dan dispensatie met betrekking tot het ingezetenevereiste voor één jaar en kan deze dispensatie telkens met één jaar verlengen.”

Argumentatie griffier:

De kern van het democratisch bestel in Nederland.

De kern van het democratisch bestel is gelegen in het gegeven dat we volksvertegenwoordigers kiezen voor het zogenaamde ‘algemene bestuur’. Dit geldt op alle niveaus en dus ook op lokaal niveau, de inwoners kiezen uit de eigen inwoners wie de inwoners vertegenwoordigt.

Met de invoering van het dualisme heeft de wetgever ervoor gekozen om het ‘dagelijks bestuur’ ook in principe uit de eigen inwoners te laten kiezen door de raad, maar is er een uitzondering gemaakt voor wethouders om ‘tijdelijk’ te mogen wonen in een andere gemeente. Dit geldt dus voor het ‘dagelijks bestuur’ en niet voor raadsleden.

Een fractieassistent is de assistent van het raadsfractie bij de uitvoering van de taken. De redenering om een positie in het dagelijks bestuur te vergelijken met een positie in het algemeen bestuur is niet zuiver. Dit zijn twee wezenlijk verschillende posities. Een fractieassistent is onderdeel van de fractie en dus tevens assistent volksvertegenwoordiger. Voor een raadslid geldt de woonvereiste, wat ook geheel in lijn is met de bedoeling van de wet, het zijn van de vertegenwoordiger van de eigen inwoners.

Het is mogelijk om op een kieslijst te komen staan in elke gemeente waar men maar wil. Hiervoor zijn geen vereisten nodig. Men hoeft op dat moment niet te voldoen aan de eisen die gelden om raadslid te worden.

Er is gedacht door de overheid dat het wenselijk zou zijn om wel een verklaring te laten tekenen dat men aan de eisen zal voldoen mocht men gekozen worden als raadslid. Je kan deze verklaring vergelijken met een verklaring tekenen waarmee je zou aangeven dat als je gekozen wordt met voorkeurstemmen dat je dan van de benoeming afziet. Beide verklaringen hebben geen enkele rechtskracht. Bij de invulling van het formulier met de verklaring is door de desbetreffende ambtenaar de toelichting gegeven dat men moet voldoen aan alle eisen als het moment daar is, de facto dat men zich heeft gevestigd in de betreffende gemeente zodra de benoeming aan de orde is. Hierop zijn geen uitzonderingen mogelijk.

Het argument om af te kijken als men maar voldoende binding heeft is zeer subjectief en juridisch niet bruikbaar. Want hoe toon je aan of iemand voldoende binding heeft? Aangezien de bevoegdheid van de raad om fractieassistenten te benoemen niet meer dan marginaal kan zijn (voldoet de kandidaat aan de formele vereisten), zal elke voordracht leiden tot een benoeming tot fractieassistent. De gekozen formulering in het voorstel leidt ertoe dat iedereen die meent enige binding te hebben in beginsel tot fractieassistent benoemd kan worden.

Daarbij wordt in onze raad een fractieassistent beschouwd als lid van de fractie. Het zou niet congruent zijn om dan voor fractieassistenten andere regels te hanteren dan voor de gekozen leden van een fractie.

De aanleiding van het verzoek is dat een fractieassistent van een partij aan de raad vraagt om iemand te benoemen als fractieassistent, die momenteel (nog) niet in Duiven woont. Deze persoon kan daarom nu niet benoemd worden, maar wel zodra hij in de gemeente Duiven een woning heeft gekregen, zoals voor alle fractieassistenten geldt. Daarbij kan de partij in kwestie ieder ander wonende in de gemeente voordragen tot benoeming als fractieassistent. In Duiven hoeft een fractieassistent niet op een kieslijst te staan. Dit om juist ook nieuw talent de kans te geven om mee te kunnen doen als fractieassistent en niet alleen vast te zitten aan de personen op de kieslijst vier jaar lang.

Wetten en regels dienen te gaan om het algemeen belang; het algemeen belang is ermee gediend dat de lokale wetgeving voor een ieder helder en zonder aanzien des persoons is. Het algemeen belang wordt met de bestaande, al zeer ruime, regels goed gediend.

Conclusie: de voorgestelde aanpassing van het RvO is niet in het algemeen belang en daarmee niet wenselijk.